

5. Svaraði kongsins lítil sveinn hann stendur í öðrum stavni:
«Bóndasonur á Upplundum,
hann tykist vera tíu javni.»
6. Tí svaraði Haraldur kongur letur av reiði renna:
«Er hann ei min yvirmaður tú skalt á báði brenna.»
7. So letur hann Haraldur kongur síni skipinu gera,
allar letur hann strengirnar av reyðargulli vera.
8. Tað var reysti Haraldur kongur sigldi út í hav,
gyftir ringar av reyðargulli í hans homlum var.
9. Tað var reysti Haraldur kongur siglir við líðir fram:
«Fýsir meg í staðinum upp at skoða henda mann.
10. Kasta sínum akkerum á so hvítan sand;
fyrstur stígur Haraldur kongur sínum fótum á land.
11. Hagar var leiddur gangarinn, ið kongurinn skuldi á ríða,
hann var klæddur við skarlak niður á meðal síðu.
12. Hvítur var kongsins gangari,
søgur ganga frá,
svartir vóru hövarnir,
men oyruni vóru grá.

VII. NOREG, EINGLAND.

12. GEYTI ASLAKSSON.

Geyta tættur.

1. Áslakkur droymdi dreymarnar,
segði teir ei for mörgum:
«Tóktist mær sum Haraldur kongur,
stýrdi grimum vörðum.»
- Niðurlag:
Glymur dansur í höll,
dans sláði í ring!
glæðir ríða Noregsmenu
til Hildar ting.
2. Áslakkur droymdi dreymarnar,
segði teir ikki smærri:
«Tóktist mær sum siglutró
tey gingu fjøllum hærrí.»
3. Svaraði Geyti sonur hans:
«Vær gevum ei slíkt í geyma,
veturnáttin er so long,
at mangt kann bera í dreyma.»
4. Tað var reysti Haraldur kongur,
stendur í fremra stavni:
«Hvar vititð tit tann bóndason
tíú útreið er mín javni?»

13. Það var reynt Haraldur kongur heim í garðinn fór, úti sjálfur Áslakur fyrri honum stóð.
14. «Statt val heitur, mín Áslakur, og so tít yngsti arvi, hvar hefur tú hann á landi stevnt, hvar hefur tít drongur við starvi?»
15. Tí svaraði Áslakur glógvar í gullinu reyða: «Tú tarft ekki at mína meg uppá mín sonar deyða.»
16. «Hoyr tú það, nú Áslakur sig mæi satt í frá: hvursu heitur kirkjan tann, íð tít son hvílir hjá?»
17. «Hoyr það reynt Haraldur kongur, eg sigi tær satt í frá: í Köhrin stendur kirkjan tann í mín son hvílir hjá.»
18. Tí svaraði Haraldur kongur stígur fram yfir fold: «Deyðan skaltú haminn taka, upp úr dökkari mold.»
19. Enn svaraði Haraldur kongur, sló það upp við gamni: «Deyðan skaltú haminn taka, vita, hann var mín javni.»

20. Tí svaraði Áslakur glógvar í gulli enn: «Hvursu skal eg hans bein nú kenna burtur blant aðrar menn?»
21. Það var reynt Haraldur kongur ríður fram yfir heiði, mótir hann einum ungum manni kominn av djórafveiði.
22. Mótir hann einum ungum manni, undir silkihúgvu, kinnin var reyð sum hummarklógv og eygað sum í dúgvu.
23. Mótir hann einum ungum manni, engin íð hann kendi, silkihúvu á hövdi bar og finskan boga í hendi.
24. Haraldur so til orða tekur, gott er at taka til evni: «Sig mæi zett og heiti titt og hvursu skal eg teg nevna?»
25. Svaraði sá hin ungi maður: «Hvat skal slíkum gegna, Geyta Áslaksson, so skaltú meg nevna.»
26. Svaraði reynt Haraldur kongur, glógvar í gullið reyður: «Hettar man vera tann bóndasonur, íð os er sagdur deyður.»

27. «Hoyr tað reystur Haraldur kongur,
hvati skal silkum sæta,
at tú fert so víða um lond
alt eftir mitt navn at gæta?»
28. «Hoyr tað Geyti Áslaksson,
er geri tað ei at loyna,
til tess eri eg higur konni
royssi við teg at royna.»
29. Svaraði Geyti Áslaksson:
«Íþýðst ei betri nú,
allar leikir, sam tær viljið,
kjósi sjálvur tí.
30. Stong at skjóta, spjót at leggja,
jútscan best at temja,
og til hvórlar útreiðir,
ið tær viljið fremja.
31. Stein at varpa örvum skjóta,
jútscan best at taka,
tó var leikum á sund um stund,
og tað man einki saka.»
32. Tí svaraði Haraldur kongur
frá man frættast víða:
«Vit skulum os á sundið út
at renna í streyminn stríða.»
33. Teir fóru sær úr öllum klæðum
aktaðu ei min bátar,
moyjar og so konurnar
tær taka so hart at gráta.
34. Leiktu teir á sundinum
eina so litla tíð,
Geyti vann av konginum
ein silvurbúin kniv.

35. Leiktu teir á sundinum,
sögur ganga av,
Geyti helt tá konginum
hálsa ökt í kavi.
36. Leiktu teir á sundinum,
so fór mellum seggja,
kongurinn kendi möði á sær,
hann biður at landi leggja.
37. Hann sá hvörkin himmal ei jörð
tá ið hann kom av sundi,
bóru hann so í eina borg
og sterkar stólpur undir.
38. Þóru hann so í eina borg,
hann skortaði ikki figgja,
so er nær av sonnum sagt
hann svav har dagar tríggjar.
39. Kongurinn situr í háseti,
tekur hann so til orða:
«Heintuð nær Geyta Áslaksson
og stilið hann inn for borð.»
40. Geyti gekk í höllina inn,
kastar kniv á borð,
kongurinn situr í háseti,
hann talar ikki eitt orð.
41. «Niklas heitur mágur mín,
hann trýr so væl á Krist,
hann skal teg Henning á sundi spreingja,
hartil hevur hann lyst.»
42. Leikti teir á sundinum,
eina so litla stund,
Geyti vann av Niklasi
ein silvur búin pung.

43. Leiktu teir á sundinum,
eina so litla tíð,
deyðan fórdtu teir kongsins málg
artur í gróna líð.

44. Kongurinn situr í háseti
sær á sínar örvar:
«Nú skal boð til Geyla gera
ongum görþum öðrum.

45. Geyti gekk í höllina inn
kastar þung á borð,
kongurinn situr í háseti,
hann talar ekki eitt orð.

46. «Hoyr tú Geyti Áslaksson
hvat eg sigi tær,
tú skalt skjóta vahnötur
av hövði bróður al tær.»

47. «Hoyr tað reyssi Haraldur kongur,
tað sigi eg tær her:
tú skalt tær á skógn þart
at vita hvursu leikurinn fer.»

48. Geyti fór á skógn þart
við sínum báðum broddum,
biður nú Guð og Ólaf kong,
at ráða for örvaroddum.

49. Geyti legði örv á strong,
Guð var honum við,
so skeyt hann ta litlu nötu,
hin stóð eftir kvirr.

50. Geyti legði örv á strong,
Guð var honum hollur,
so skeyt hann ta litlu nötu
ekki rördið kollur.

51. Kongurinn situr í háseti
sær á sínar örvar:
«Nú skal boð til Geyla gera,
ongum görþum öðrum.

52. Svareiði Geyti Áslaksson,
boð kom honum til handa:
«Nógv hefur reyssi Noregis kongur
at gera í faðirs míns landi.»

53. Geyti gekk í höllina inn
og Hemingur nevnist hann har,
snarliga gekk lá seggur í sæti,
var bæði finur og snarur.

54. «Hoyr tú Geyti Áslaksson,
siga skaltú mæri:
hvi hevði tú örvar tvær
ígjár á skóg við tær?»

55. «Ti hevði eg örvar tvær
ígjár á skóg við mæri:
hevði eg dripið bróður mín
omur var atlað tær.»

56. Ti svareiði Haraldur kongur,
heldur á reyðum ringi:
«Hoyr tað Geyti Áslaksson,
vit hittast enn á tingi.»

57. Svaraði Geyti Áslaksson hann heldur á öðrum ringi: «Mongum er væl fjálvað um men ekki eru öll at tingi.»
58. «Tú skalt renna for bergið tað, ið heitur Hornið háa, haðan er eingin aftur komin, ið skíðir hefur vágað.
59. Triati fagnar er tað breitt, annað slíkt er tað hátt, haðan er eingin aftur komin í sær hefur skíðir vágl.»
60. «Skal eg renna for bergið tað, ið Hornið háa er, tá skaltú standa á bergskorrum og víta hvört leikurinn fer.»
61. Tað var reyssi Haraldur kongur, fyrsta svövn hann fékk, tað var signaður Ólavur kongur í dreymi fyrri hann gekk.
62. «Hoyrtú Haraldur, bróðir mín, hvat eg sigi tær: leysa hav tú skikkjuna, ímorgun yvir tær.
63. Geyti legði skíðir á, hann rann for Hornið háa, so treiv hann í kongsins skikkju hans lív stöð tá í vaxa.

64. Hann kom niður á bergskorar, mei Guð hans reyði! hann var í ongunn öðrum klaðum enn skarlaksskikkju reyð.
65. Hann kom niður á bergskorar, mei Guð hans trá! hann var í ongunn öðrum klaðum enn í ein kyrtíl blá.
66. Tað var signaður Ólavur kongur honum var tungan snjóll, hann bar mann úr bergskorrum íramm á grönan völl.
67. «Hoyr tað, Geyti Áslaksson, hvat eg sigi tær: drepp ekki Harald bróðir mín, so illa tað líkar mær.»
68. «Hoyr tað, signaður Ólavur kongur, so svari eg tær: lat ekki Harald bróðir tín, koma for eygum á mær.»
69. «Hoyr tað Geyti Áslaksson hugsa nú við tær: hvursu tit skulu í heimi líva, hvörgejn annan sær.»
70. Tað var Geyti Áslaksson, vildi fara fyrst, hann for sær til Onglanda, hann tók har vetra víst.

Galta láttur.

71. Tostan fór til Norregis
at kærta sína meyð:
«Vár bróðir hefur undir seg tikið
alla Onglands eyð.»
72. Tostan jall gáf for Harald kong,
hann svör á sína hand:
«Vár bróðir hefur undir seg tikið
alla Onglands grund.
73. Tær bjóði eg nú Haraldur kongur,
þóga mín at røkja,
eg trúgi tær ein manna hest,
til odd og egg at sökja.»
74. «Tú tarit ekki Tostan jarl,
meg til ferðar eggja:
stórum skipum hóskar litíð,
tú grunt er at landi at leggja.»
75. «Fjórðinginn, ið eg tær bjóði,
mín bróðir tað nú veldir,
unn tú frægi Filkirs arvi,
fara vilt tú heldur.»
76. Tað var reysti Haraldur kongur,
ú í havið lagdi,
mótti honum Galti Islandsfari,
rýmtur av mörgunn bragdi.
77. Kongurinn sigldi í havið út,
við sinum gyfja lögdum,
mótti hann Galta Islandsfara,
rýmtur av mörgunn brögðum.

78. «Hoyr tú tað hin litli maður,
ið situr í háti miðri:
veistið nakað fyrli,
at greina frá varum sigri?»
79. «Eg sá ekinna standa við sjó,
sunn skíandi gullíð bjartar,
tá fell av tein hvør ein kvistur,
vórðu so allar svartar.
80. «Eg sá em eitt annað trar,
tað var av öllum meiri:
harrí, tað em sálfir tækra
og sífka garpar fleiri.
81. Eg sá fljúgva oknir spyr,
raun tein hlóð av veingi:
tað ber fyrí tygara sál,
tær müssið lív og dreingir
82. Eg sá fljúgva aðrar spyr,
þrenn var tein á fíðri,
aftantil sunn svörð at sjá,
tær móttist har á myri.
83. Eg sá ljós í lofti brenna,
ein so fagrau skara,
tað verður fyrí tygara sál,
hon man til hinna fara.»
84. Tað var reysti Haraldur kongur,
hann heldur á eggjalenti:
«Tær skuluð Galta á handum taka
minnuð ró vera seinir.»
85. Hildarmanður av þeim skaly
niður á knegið hvassa,
kongurinn þresti lítum lóv,
og tá skaly hjartað í Galta.

86. Galti fór við furtunn frammi,
leggði árar í sjó,
hírdi hrið um kongsins vreiði,
seg frá skipunum dró.
87. Galti fór í vikna inn,
sum hann hevði hgið leingi:
kongurinn helt frammi síni ferð,
hann misti lív og dreingir.
88. Galti fór í vikna inn,
sum hann hevði hgið fyrr;
kongurinn helt frammi síni ferð,
hann misti lív og hð.
89. Kasta sinum akkerum
á so hvítan sand,
fyrstur sígur Haraldur kongur
sinum fóttum á land.
90. Fyrstur stigur Haraldur kongur
sinum fóttum á land,
og alþrygjaður Tostan jallur
undir hans högru hand.
91. Og alþrygjaður Tostan jall
undir hans högru hand,
teir sögu sínar tjaldhúðir
so skamt frá sjóarstrond.
92. Tað var um ein helgan dag,
solin sken so víða,
konginn lystir í staðinn upp
at skoða teir kostir friðar.

93. Konginn lystir í staðinn upp
at skoða teir kostir friðar,
gingu undir ein högan heys
so eingin skuldi á lýða.
94. «Gakk á tal við bróður tín
ríkið aftur at fáa,
allar hálfar landkonstir
at vera hövdingar báðar.
95. Gakk á tal við bróður tín,
gott er slíkt at nýta,
sig: Haraldur kongur fylgdir nær,
hvat skulum vil homum býta?»
96. Hann gekk á tal við bróður sín
ríkið aftur at fáa
allar hálfar landkonstir
og vera so hövdingar báðar.
97. «Tær vil eg Tostan bróður mín
ríkið aftur leggja,
allar hálfar landkonstir
at vera hövdingar þegga.»
98. Tí svaraði Tostan jall
alt fyrir utan trega:
«Haraldur kongur fylgdir nær,
hvat skulum vil homum geva.»
99. Tí svaraði Tostan jall:
«Gott er slíkt at njóta,
Haraldur kongur fylgdir nær
hvat skulum vil homum bjóða.
100. «Honum vil eg ikki meiri geva,
sjálfur vil hann sár bjósa:
hava land fyrri sína longd
og fítlum sigri rósa.

101. Hominn vil eg ekki meiri geva,
sjálfur vil hann tað tiggja:
hava land til sína longd
og nógv rúm í at liggja.
102. Eg bjóði tykkum öllum heim
meiri av monnum og minni,
um tær viljið halda frið
og ongur neisur vinna»
103. Ti svaraði Noregis kongur
heldur á þínum stófi:
«Um hvat mælti Onglands kongur
í dag fann teg á máli?»
104. «Mætt vildi kongurinn bróðir mín
ríkið aftur fá,
allur halvar landkonstir
at vera hövdingar báðir.
105. Tær vildi hann ekki meiri geva,
sjálfur skuldi tú tær kjósa:
hava land fyrri tína longd
og litlum sigri rósa.
106. Hann vildi tær ekki meiri geva,
sjálfur mundi tú tað tiggja,
hava land fyrri tína longd
og nógv rúm í at liggja.
107. Hann beyð okkum öllum heim,
meiri av monnum og minni,
um væt vildum halda frið
og ongur neisur vinna»

108. Liggja teir í landfjöldum
drekka mjöð hin hvíta
eingin blas sá vindur í væg
at Norðmenn máttu njóta.
109. Tað var tá sum ofum er em:
mangt er í brýgdum vinnuð,
illa líkar Haraldh kongi,
at hann ikki ensku kunni.
110. Ti svaraði Tostan jall:
«Ti skal ikki spara:
hava vit okkum brynjað hjø,
í gott er við frið at fara.»
111. Ti svaraði Haraldur kongur:
«Tað man ei um vara,
hvat skal okkum brynjað hjø
til skentum skulum væt fara.»
112. Teir klæddu seg í skart og skreyt,
heim til hallar fóru,
sögðu so teimum goða mátt,
ið heima eftir voru.
113. Fein fóru sær til hallar heim,
slíkt kom teim ei í hýga,
brynjað hjø á borði sat,
ei hava ráðini dugað.
114. Hirðin leyp at hallardurum
heitur máhnara torn:
«Norðmenn taka staðinn inn,
tit verji Landinborg.

115. Hirðin leyp at hallardrum,
sinn skínafi gullhö bjartar,
kongurinn hoppar til hallareggs
við stáli og stinnum hjarta.
116. Brandi brá og maeti svá:
«Hinnar undan leypa,
eg skal standa eftir ein
liv mitt dýrt at keypa.»
117. Brandi brá og maeti svá:
«Tað man nú so verða,
báðir skulum vit falla í sem
og mæti tær fyrst til ferðar.»
118. Upp leyp ein av (Englands monnum
sinnum brandi brá,
hann kleyv ungan fíostan jall
sundur í luti tvá.
119. Tað var spell at jallur fell
frá tí rinar veldi,
kongurinn stendur eftir ein
so sigst, av grimum feldi.
120. Jallurinn fell, og tað var spell,
frá tí gullinum reyða:
kongurinn stendur eftir ein,
tær sækja til hans deyða.
121. Gingu inn fyri Greyta í lofi
og dugnað biðfa ser:
«Gott er at hevna fornar sakir
deyðan vilfti hann tær.»

122. Greyti læt rá dubba seg,
tó tað var honum ímóti,
stakk ígjögnum stíllis brósti
við tí valda spjóti.
123. Tað var Greyti Áslaksson,
ið konginn fórli av livi,
hann vann ikki sigur síðan,
hvar hann var í stríði.
124. Tað var Greyti Áslaksson,
ið konginn fórli til heftar,
so er fallið hundrað mangt,
at eingin man tusund telja.
125. Allir teir, ið eftir vóru,
sigldu tann sjögvin saltá:
kongurinn fell í Onglandi,
og út gekk gáta Galta.